

Wciąż niesatysfakcjonujący projekt zmian ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wciąż możliwe prawdziwe debaty nowelizacyjne (od redaktora naczelnego)

Gdy 21 kwietnia 2012 r., dokładnie w 5. rocznicę wejścia w życie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2007 r. zaprezentowaliśmy Czytelnikom inauguracyjny numer internetowego Kwartalnika Antymonopolowego i Regulacyjnego (iKAR), wychodziliśmy z założenia, że tworzymy – otwartą na wszystkie zainteresowane środowiska – platformę dyskusji wokół najważniejszych i najbardziej aktualnych problemów prawa i ekonomii ochrony konkurencji i regulacji. Tak się złożyło, że w tym samym czasie UOKiK ujawnił swoje prace nad długo oczekiwaną nowelą do uokik z 2007 r. Umożliwiliśmy Prezes UOKiK, Pani dr Małgorzacie Krasnodębskiej-Tomkiel, prezentację generalnych założeń i kierunków planowanej nowelizacji także na łamach naszego periodyku (iKAR 1/2012, ss. 7–9). W numerach 2–4/2012 opublikowaliśmy na łamach iKAR osiem głosów w dyskusji wokół założeń nowelizacji ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Cztery dalsze wypowiedzi (Dominika Wolskiego, Macieja Bernatta i Bartosza Turno, Anny Piszcz oraz Małgorzaty Sieradzkiej) prezentujemy w niniejszym numerze.

Zdecydowana większość głosów w dyskusji wokół – najpierw założeń, a potem projektu nowelizacji uokik z 2007 r. – była krytyczna i bardzo krytyczna. Wiele krytycznych opinii i wypowiedzi zostało przedstawionych w oficjalnych konsultacjach i w prasie. Ze szczególnie ostrą krytyką (nie tylko przedstawicieli organizacji gospodarczych i naukowców, lecz także 1. Prezesa Sądu Najwyższego i Rządowego Centrum Legislacji) spotkał się zamiar i jakość regulacji ustanawiającej odpowiedzialność osób fizycznych za naruszenie zakazów praktyk antykonkurencyjnych. Istotne deficyty mają też pozostałe obszary projektowanej regulacji. Nawet tam, gdzie przewidziano oczekiwane rozwiązania – np. wprowadzenie dwufazowego postępowania w sprawach kontroli koncentracji – niektóre rozwiązania szczegółowe wcale nie są korzystne dla przedsiębiorców i nie są w pełni kompatybilne z rozwiązaniami prawa UE i wielu jej państw członkowskich. Aktualny projekt zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów jest więc wciąż mocno niesatysfakcjonujący.

Niezależnie od losów tego projektu, i jego ewentualnej poprawy na etapie prac rządowych, można i trzeba nad nim dalej dyskutować. Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych (CARS) przygotowuje cykl „Debat Nowelizacyjnych”, do udziału w których zaprosi twórców noweli, posłów i senatorów, doradców prawnych i konsultantów ekonomicznych, przedsiębiorców i dziennikarzy. Rezultaty tych debat będą zarówno publikowane na łamach iKAR, jak i przedstawione na etapie prac parlamentarnych; proponujemy m.in. nasze – eksperckie – propozycje zapisu nowelizowanych przepisów.

Obok głosów w dyskusji wokół nowelizacji uokik z 2007 r., prezentowany numer iKAR zawiera także pięć artykułów poświęconych różnym ważnym problemom prawa i ekonomii ochrony antymonopolowej, pomocy publicznej i nieuczciwej konkurencji. Piotr Semeniuk poddaje krytyce stosowanie przez UOKiK zakazu porozumień ograniczających konkurencje do „polskich zmów

przetargowych”. Silnym przejawem tendencji analizowania zjawisk z zakresu ochrony konkurencji i pomocy publicznej w kategoriach ekonomicznych są artykuły Elżbiety Krajewskiej, Włodzimierza Szpringera i Macieja Fornalczyka. Po raz pierwszy otworzyliśmy łamy naszego periodyku dla artykułu z zakresu prawa zwalczania nieuczciwej konkurencji (Dominika Wolskiego); problematyka pobierania tzw. opłat półkowych będzie zresztą przedmiotem konferencji CARS w dniu 19 marca 2013 r. (www.tzw-oplaty-polkowe.wz.uw.edu.pl).

Tradycyjnie publikujemy też tabele (i trzy omówienia) orzeczeń sądowych z zakresu ochrony konkurencji, naruszania zbiorowych interesów konsumentów i spraw telekomunikacyjnych. Zwracamy uwagę, że są to kompletne zbiory orzeczeń wydanych przez SN, SA w Warszawie i SOK w II półroczu 2012 r.; tym samym rok 2012 jest 1. rokiem, w którym wszyscy zainteresowani dysponują pełną informacją o orzecznictwie w tych obszarach (orzecznictwo z II półrocza 2012 r. w sprawach energetycznych zostanie przedstawione tabelarycznie w numerze 2/2013 iKAR, poświęconym w całości ochronie konkurencji i regulacji sektorowej w energetyce). W niniejszym numerze są także omówione trzy najnowsze publikacje z zakresu ekonomii i prawa ochrony konkurencji.

Życzymy owocnej lektury.

W dalszym ciągu zapraszamy do współpracy wszystkich pracowników naukowych i doktorantów oraz praktyków zajmujących się sprawami ochrony konkurencji i regulacji sektorowych.

Prof. UW dr hab. Tadeusz Skoczny

Warszawa, 28 lutego 2013 r.